

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี กับการพัฒนาประเทศไทย

20 years of national strategy for the development of Thailand

ธนิกันต์ ศรีจันทร์ และ เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Thanikarn Srichan and Saowaluck Kosolkittiamporn

Rajabhat Chaiyaphum University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: praewpanprajakko@gmail.com

บทคัดย่อ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560 ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่งยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

คำสำคัญ : ยุทธศาสตร์ชาติ; การพัฒนาประเทศ

Abstracts

The 20-Year National Strategy (2018-2037) is Thailand's first national strategy under the Constitution of Thailand 2017. This must be put into practice for Thailand to achieve its vision “Thailand is stable sustainable wealth a developed country with development according to the philosophy of sufficiency economy”. The happiness of all Thai people and have a government of the people for the people and the common good. The development of the country during the period of the national strategy focuses on creating a balance between economic, social, and environmental development. It consists of 6 strategies: The national security strategy. National strategy for building competitiveness, National strategy on human resources development and enhancement, National strategy on opportunity creation and social equality,

* วันที่รับบทความ: 13 สิงหาคม 2565; วันที่แก้ไขบทความ 19 มกราคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ: 24 มกราคม 2566

Received: August 13, 2022; Revised: January 19, 2023; Accepted: January 24, 2023

National strategy on building growth on environmentally friendly quality of life, and national strategy for balancing and developing the public administration system.

Keywords: National Strategy; National development

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี กับการพัฒนาประเทศไทย เป็นการบริหารงานของภาครัฐที่เน้น 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ จากองค์ประกอบยุทธศาสตร์นี้ที่ภาครัฐนำมาขับเคลื่อนในการพัฒนาประเทศ

การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาประเทศไทยอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่เส้นทางและฟื้นฟูการเติบโต ประเทศไทยมีความก้าวหน้าในการลดความยากจนขั้นรุนแรงอย่างเห็นได้ชัดและกระจายความมั่งคั่งไปยังคนไทยทุกคน ได้แก่ เศรษฐกิจไทยเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 7.7 ต่อปีตลอดสี่สิบปีที่ผ่านมาจนถึงปี พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นช่วงวิกฤติเศรษฐกิจเอเชีย (วิกฤติต้มยำกุ้ง), รายได้ต่อหัวของคนไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.2 ต่อปีในช่วงปีพ.ศ. 2543-2556, การส่งออกเติบโตในระดับนำพึงพอใจที่ร้อยละ 15 ต่อปีตลอดช่วงปีพ.ศ. 2529-2539 ในช่วงเวลาเดียวกันนั้น ภาคเอกชนก็ได้มีการลงทุนเฉลี่ยร้อยละ 30 ของจีดีพี, การเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับสูงนี้ช่วยลดอัตราความยากจนจากร้อยละ 67 ในปีพ.ศ. 2529 เหลือร้อยละ 10.5 ในปีพ.ศ. 2557 ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพสูง แต่การเติบโตของเศรษฐกิจในช่วงหลังได้ชะลอตัวลง ประเทศไทยสูญเสียช่วงเวลาที่ยังมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงกว่าประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค, ในปีพ.ศ. 2557 ประเทศไทยยังคงมีคนยากจน อยู่ 7.1 ล้านคน และอีก 6.7 ล้านคนมีความเสี่ยงที่จะกลับไปเป็นคนยากจนอีก โดยคนจนส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และสามจังหวัดชายแดนใต้, ช่องว่างระหว่างกรุงเทพฯและชนบทได้ขยายตัวกว้างขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะใน เรื่องระดับรายได้ครัวเรือน การใช้จ่าย การศึกษา ทักษะ และผลิตภาพ, การเติบโตทางเศรษฐกิจได้ชะลอตัวลงเหลือร้อยละ 3.3 ต่อปีในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา (พ.ศ. 2548-2558) หากอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยยังอยู่ในระดับนี้ ประเทศไทย ต้องใช้เวลาอีกยี่สิบปีเพื่อบรรลุเป้าหมายการเป็นประเทศที่มีรายได้สูง, ปัจจัยหลักที่เคยทำให้ความยากจนลดลงได้ในอดีต ไม่ได้ผลลัพธ์เช่นที่ผ่านมา ได้แก่ ราคาสินค้าเกษตรที่เพิ่มสูงเป็นประวัติการณ์ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นในอดีต แต่ ภายในแค่ช่วงเวลาหนึ่งปี (พ.ศ. 2556-2557) ราคาสินค้าเกษตรได้ลดลงถึงร้อยละ 13, การเติบโตของผลิตภาพแรงงานได้ลดลงจากเดิมที่ร้อยละ 6.8 (พ.ศ. 2529-2539) เหลือร้อยละ 2.6 (พ.ศ. 2547-2557), ความเชื่อมั่นด้านการส่งออกลดลงเหลือ น้อยกว่าร้อยละ 1 (พ.ศ. 2555-2557) จากเดิมที่เคยอยู่ที่ร้อยละ 15 (พ.ศ. 2529-2539) และประเทศอื่นๆ อาทิ กัมพูชาและเวียดนามไล่ตามประเทศไทยทันตามตัวชี้วัดด้านการแข่งขันอย่างชัดเจน

ทั้งในด้าน โครงสร้างพื้นฐาน การอุดมศึกษา และการ ฝึกอบรม นวัตกรรม ความพร้อมด้านเทคโนโลยี และการ ดำเนินธุรกิจที่มีความซับซ้อน

จะเห็นว่าจากแผนยุทธศาสตร์ข้างต้น ภาครัฐแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาประเทศโดยผ่านการใช้แผน ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีนั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ รวมถึงการนำแผนปฏิบัติการพัฒนาประเทศและ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาตินำรวมบูรณาการร่วมกัน สามารถนำไปสู่การเกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนได้

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560 ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่งยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย 1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย 2) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ของประเทศ 4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพ สิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ 6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการ ให้บริการของภาครัฐ การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุล ระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและ เสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการ ปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) ความสุขของประชากรไทย (2) ความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ (3) ความพร้อมของกองทัพ หน่วยงานด้าน ความมั่นคง และการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความ มั่นคง (4) บทบาทและการยอมรับในด้านความมั่นคงของไทยในประชาคมระหว่างประเทศ และ (5)

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประกอบด้วย 1 ประเด็น ได้แก่

1. การรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อสร้างเสริมความสงบเรียบร้อยและสันติสุขให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมือง โดย (1) การพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อมตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา (2) การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ (3) การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และ (4) การพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ

2. การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อแก้ไขปัญหาเดิมและป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่เกิดขึ้น โดย (1) การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน (2) การติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่ (3) การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้และ (4) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล

3. การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ เพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง โดย (1) การพัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ (2) การพัฒนาและฉันทกพลอำนาจแห่งชาติ กองทัพและหน่วยงานความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ให้พร้อมป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ และเผชิญกับภัยคุกคามได้ทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ และ (3) การพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ

4. การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติรวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ เพื่อสร้างเสริมความสงบสุข สันติสุข ความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้า ให้กับประเทศชาติ ภูมิภาค และโลก อย่างยั่งยืน โดย (1) การเสริมสร้างและรักษาดุลยภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ (2) การเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค และ (3) การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ

5. การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้กลไกสำคัญต่าง ๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้หลักธรรมาภิบาล และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดย (1) การพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตาม เฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม (2) การบริหารจัดการความมั่นคงให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศในมิติอื่น ๆ และ (3) การพัฒนากลไกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ซึ่งยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงไม่ว่าจะเป็นการรักษาความสงบภายในประเทศ การป้องกันและแก้ปัญหาความมั่นคง การพัฒนาศักยภาพต่อภัยคุกคาม การบูรณาการความร่วมมือ การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคง จะเห็นว่าแต่ละด้านของยุทธศาสตร์นี้มีความสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการความมั่นคงภายในประเทศ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ (1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจอัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (2) “ปรับปรุงปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (3) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับปรุงแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) รายได้ประชาชาติ การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และการกระจายรายได้ (2) ผลผลิตภาพการผลิตของประเทศทั้งในปัจจัยการผลิตและแรงงาน (3) การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา และ (4) ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่

1. การเกษตรสร้างมูลค่า ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร ประกอบด้วย (1) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (2) เกษตรปลอดภัย (3) เกษตรชีวภาพ (4) เกษตรแปรรูปและ (5) เกษตรอัจฉริยะ

2. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยสร้างอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต ประกอบด้วย (1) อุตสาหกรรมชีวภาพ (2) อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร (3) อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ (4) อุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์ และ (5) อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ

3. สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับและเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง ประกอบด้วย (1) ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (2) ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (3) ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทย (4) ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ และ (5) ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค

4. โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก ครอบคลุมถึงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ โดย (1) เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ (2) สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (3) เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ (4) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่ และ (5) รักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค

5. พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ ที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจน โดย (1) สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ (2) สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน (3) สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด (4) สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล และ (5) ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ

ดังนั้นด้านยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ได้แก่ การเกษตรสร้างมูลค่า, อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต, สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว, โครงสร้างพื้นฐาน, พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ นั้นย่อมส่งผลทำให้รายได้มวลรวมของชาติดีขึ้นจากปัจจัยข้างต้น รวมถึงทำให้เศรษฐกิจของประเทศมีความเจริญจึงต้องพัฒนาจากฐานรากของเศรษฐกิจเหล่านี้

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ ๓ และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ (3) การพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย 7 ประเด็น ได้แก่

1. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดย (1) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว (2) การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรมจริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (3) การสร้างความ

เข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา (4) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (5) การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ (6) การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม และ (7) การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

2. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ประกอบด้วย (1) ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ (2) ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 (3) ช่วงวัยแรงงาน ยกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และ (4) ช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ

3. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา โดย (1) การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 (2) การเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ (3) การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท (4) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต (5) การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก (6) การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และ (7) การสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

4. การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย โดย (1) การพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อตั้งแต่ระดับปฐมวัย (2) การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุน ที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ และ (3) การดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถในต่างประเทศให้มาสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ

5. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจสติปัญญา และสังคม โดย (1) การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ (2) การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ (3) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี (4) การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี และ (5) การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่

6. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดย (1) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย (2) การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (3) การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน และ (4) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

7. การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ โดย (1) การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต (2) การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมใน

กิจกรรมออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ (3) การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ และ (4) การพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา

ซึ่งด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม, การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต, ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21, การตระหนักถึงปัญหาของมนุษย์ที่หลากหลาย, การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี, การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์, การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬา ปัจจัยข้างต้นล้วนทำให้เกิดการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ สามารถสร้างการพัฒนาประเทศจากความเข้มแข็งของคนในประเทศที่มีคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำ เพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติ สุขภาพเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์ แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพ อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) ความแตกต่างของรายได้และการเข้าถึงบริการภาครัฐ ระหว่างกลุ่มประชากร (2) ความก้าวหน้าของการพัฒนาคน (3) ความก้าวหน้าในการพัฒนาจังหวัดในการเป็น ศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี และ (4) คุณภาพชีวิตของประชากรสูงอายุ โดย ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ประกอบด้วย 4 ประเด็น ได้แก่

1. การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ โดย (1) ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก (2) ปฏิรูประบบภาษีและการคุ้มครองผู้บริโภค (3) กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร (4) เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทยให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพและความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความปลอดภัยในการทำงาน (5) สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย ทุกเพศภาวะและทุกกลุ่ม (6) ลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าเพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนยากจนและกลุ่มผู้ด้อยโอกาสโดยตรง (7) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขและการศึกษา โดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และ (8) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง

2. การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี โดย (1) พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีในภูมิภาค (2) กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละกลุ่มจังหวัดในมิติต่าง ๆ (3) จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิตและสังคมที่มีคุณภาพและปลอดภัย ให้

สามารถตอบสนองต่อสังคมสูงวัยและแนวโน้มของการขยายตัวของเมืองในอนาคต (4) ปรับโครงสร้างและแก้ไขกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อวางระบบและกลไกการบริหารงานในระดับภาค กลุ่มจังหวัด (5) สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และ (6) การพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่

3. การเสริมสร้างพลังทางสังคม โดย (1) สร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปันไม่ทอดทิ้งกัน และมีคุณธรรม โดยสนับสนุนการรวมตัวและดึงพลังของภาคส่วนต่าง ๆ (2) การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ (3) สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคมและภาคประชาชน (4) ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศและบทบาทของสตรีในการสร้างสรรค์สังคม (5) สนับสนุนการพัฒนาทุนทางสังคมและวัฒนธรรม และ (6) สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสร้างสรรค์ เพื่อรองรับสังคมยุคดิจิทัล

4. การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง โดย (1) ส่งเสริมการปรับตัวกิจกรรมในระดับครัวเรือนให้มีขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงินและอาชีพ (2) เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเองและการพึ่งพากันเอง (3) สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชน และ (4) สร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน

ในด้านยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ได้แก่ การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ, การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี, การเสริมสร้างพลังทางสังคม, การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง โดยการสร้างโอกาสและความเสมอภาคในสังคมให้เกิดขึ้นได้นั้น ย่อมสะท้อนถึงความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนในประเทศนั้นได้

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตโดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) พื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (2) สภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมได้รับการฟื้นฟู (3) การ

เติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (4) ปริมาณก๊าซเรือนกระจก มูลค่าเศรษฐกิจฐานชีวภาพโดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 6 ประเด็น ได้แก่

1. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว โดย (1) เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (2) อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิด (3) อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ (4) รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (5) ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

2. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล โดย (1) เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล (2) ปรับปรุง ฟื้นฟู และสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ (3) ฟื้นฟูชายหาดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันและแก้ไขทั้งระบบ และมีนโยบายการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม และ (4) พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศโดย (1) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (2) มีการปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (3) มุ่งเป้าสู่การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชน และ (4) พัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

4. พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดย (1) จัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมินิเวศอย่างเป็นเอกภาพ (2) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบทเกษตรกรรม และ อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน (3) จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล (4) ส่งเสริมรักษา อนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรมอัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ และฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน (5) พัฒนาเครือข่ายองค์กรพัฒนาเมืองและชุมชน รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัคร ด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น และ (6) เสริมสร้างระบบสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อมและยกระดับความสามารถในการป้องกันโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

5. พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดย (1) พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ (2) เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล (3) พัฒนาความมั่นคงพลังงาน

ของประเทศและส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (4) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานโดยลดความเข้มข้นของการใช้พลังงาน และ (5) พัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหารของประเทศและชุมชนในมิติปริมาณ คุณภาพ ราคาและการเข้าถึงอาหาร

6. ยุทธศาสตร์บรรณทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ โดย (1) ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย (2) พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม (3) จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นร่วม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ และ (4) พัฒนาและดำเนินโครงการที่ยุทธศาสตร์บรรณทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

โดยยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว, สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล, สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ, พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ, พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม, ยุทธศาสตร์บรรณทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้ประชาชนในประเทศมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกัน และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่าง สะดวก รวดเร็วและโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริตความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัยมีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อ

การให้บริการสาธารณะของภาครัฐ (2) ประสิทธิภาพของการบริการภาครัฐ (3) ระดับความโปร่งใสการทุจริต ประพฤติมิชอบและ (4) ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับ สมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐประกอบด้วย 8 ประเด็น ได้แก่

1. ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส โดย (1) การให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค และ (2) ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้

2. ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุก ระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ โดย (1) ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ (2) ระบบการเงินการคลังประเทศสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และ (3) ระบบติดตามประเมินผลที่ สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ

3. ภาครัฐมีขนาดเล็กกะทัดรัด เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการ พัฒนาประเทศ โดย (1) ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม (2) ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และ (3) ส่งเสริมการกระจายอำนาจและสนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มี สมรรถนะสูง ตั้งอยู่บนหลักธรรมาภิบาล

4. ภาครัฐมีความทันสมัย โดย (1) องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ และ (2) พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย

5. บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกมีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ โดย (1) ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม และ (2) บุคลากร ภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

6. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดย (1) ประชาชนและภาคีต่าง ๆ ใน สังคมร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ (2) บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต (3) การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพมีความเด็ดขาด เป็นธรรมและตรวจสอบได้ และ (4) การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบ แบบบูรณาการ

7. กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็นโดย (1) ภาครัฐจัดให้มี กฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง (2) มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น และ (3) การ บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียมมีการเสริมสร้างประสิทธิภาพการใช้อกฎหมาย

8. กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค โดย (1) บุคลากร และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเคารพและยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่

พึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม (2) ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีบทบาทเชิงรุกร่วมกันในทุกขั้นตอนของการค้นหาความจริง (3) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่ง อาญาและปกครองมีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ร่วมกัน (4) ส่งเสริมระบบยุติธรรมทางเลือกระบบยุติธรรมชุมชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม และ (5) พัฒนามาตรการอื่นแทนโทษอาญา โดยยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ได้แก่ ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง, ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการ, ภาครัฐมีขนาดเล็ก gọn, ภาครัฐมีความทันสมัย, บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม, ภาครัฐมีความโปร่งใส, กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสม, กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค ซึ่งจากการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ของภาครัฐย่อมส่งผลให้การบริหารจัดการภาครัฐมีประสิทธิภาพ

23 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

1. ความมั่นคง 2. การต่างประเทศ 3. การพัฒนาการเกษตร 4. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต 5. การท่องเที่ยว 6. พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ 7. โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์และดิจิทัล 8. ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ 9. เขตเศรษฐกิจพิเศษ 10. การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม 11. ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต 12. การพัฒนาการเรียนรู้ 13. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี 14. ศักยภาพการกีฬา 15. พลังทางสังคม 16. เศรษฐกิจฐานราก 17. ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม 18. การเติบโตอย่างยั่งยืน 19. การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ 20. การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ 21. การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ 22. กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม 23. การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

ที่มา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ที่มา : สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน

ดังนั้น จะเห็นว่าตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้แก่ 1 ด้านความมั่นคง 2 ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ และ 23 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งตามแผน

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เน้นให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงการพัฒนาตามแผนไทยแลนด์ 4.0 ด้วย ได้แก่ ยุคที่ 1 พัฒนาด้านเกษตร ยุคที่ 2 การพัฒนาด้านอุตสาหกรรมเบา ยุคที่ 3 การพัฒนาด้านอุตสาหกรรมหนัก และยุคที่ 4 ด้านนวัตกรรม รัฐต้องนำแผนพัฒนาประเทศต่างมาบูรณาการร่วมกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศที่ภาครัฐมีประสิทธิภาพในการทำงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนอย่างแท้จริง

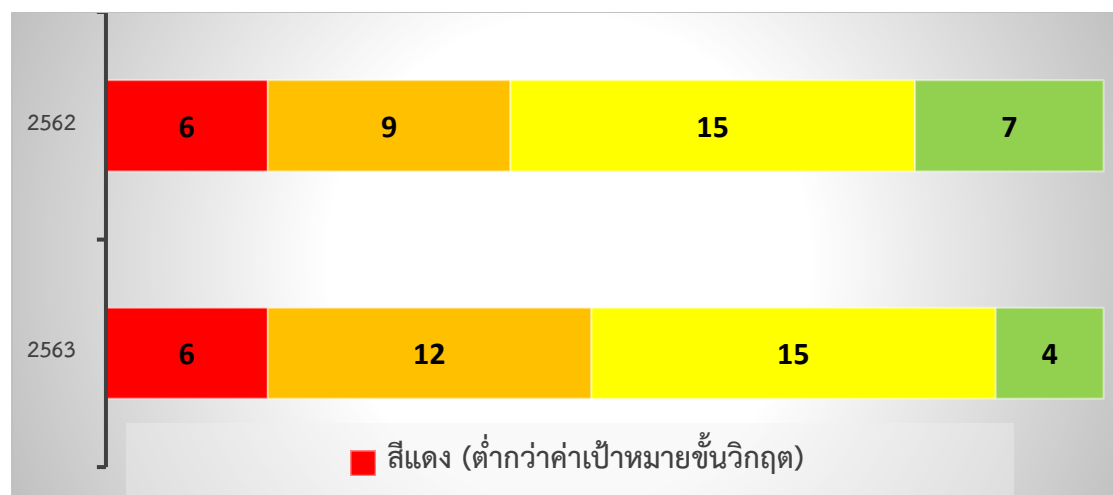
จากการประเมินผลการพัฒนาในระดับภาพรวมของยุทธศาสตร์ชาติ ในปี 2563 พบว่าประเทศไทยมีแนวโน้มที่ดีขึ้นในหลายมิติ อาทิ คนไทยมีคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จากความก้าวหน้า การพัฒนามนุษย์ที่ปรับตัวดีขึ้น ปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติมีทิศทางที่ดีขึ้น ทั้งการเข้าถึงการศึกษา การเข้าถึงหลักประกันสุขภาพ คุณภาพชีวิตของประชากรผู้สูงอายุปรับตัวดีขึ้น ตลอดจนการอนุรักษ์ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งการเพิ่มพื้นที่สีเขียวของพื้นที่ป่าไม้ การฟื้นฟูคุณภาพของ แม่น้ำลำคลอง พื้นที่ทางทะเลและชายฝั่ง การใช้พลังงานทดแทน และการบริหารจัดการมลภาวะและขยะของ ประเทศ ส่วนในด้านประสิทธิภาพภาครัฐในการตอบสนองความต้องการของประชาชน พบว่ามีการพัฒนาที่ ค่อนข้างจะคงที่ อย่างไรก็ตาม ยังคงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาในอีกหลายมิติโดยเฉพาะด้าน ได้แก่ ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย ที่มีการปรับตัวลดลงจากปีก่อนหน้าจากหลายปัจจัย ได้แก่ รายได้ต่อ หัวการได้รับสวัสดิการและการสนับสนุนจากภาครัฐ และการมีอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาวะที่ดี รวมทั้งด้าน ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้ ที่ปรับลดลงจากภาวะเศรษฐกิจ ทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ชะลอตัว ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (โค วิด-19) ที่ส่งผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งนับเป็นประเด็น ทำทายที่สำคัญของการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในห้วงเวลาต่อไป

นอกจากนี้ ในปี 2563 ยังมีประเด็นท้าทายจากบริบทของโลก ที่ส่งผลกระทบต่อบริบทการพัฒนา ประเทศที่สำคัญคือ สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยในวง กว้างในหลายมิติไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ สังคมการเมือง และโดยเฉพาะปัญหาด้านสาธารณสุขรวมถึงวิถีการ ดำรงชีวิตของคนในสังคมที่เปลี่ยนไปอย่างมาก จนเกิดเป็นความปกติใหม่ (New Normal) ส่งผลให้มีการจัดทำ แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-19 พ.ศ. 2564 - 2565 เพื่อ เป็นแนวทางประกอบการดำเนินงานสำหรับหน่วยงานของรัฐในช่วงปี 2564 - 2565 ในการทำให้ประเทศไทย สามารถกลับสู่ระดับการพัฒนา ก่อนการระบาดของโควิด-19 และยกระดับการพัฒนาประเทศตามเป้าหมาย ของยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป อย่างไรก็ตาม การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ไม่ใช่ สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อบริบทการพัฒนาประเทศไทยในช่วงระยะเวลาดัง ข้างหน้า โดยคาดว่าสถานการณ์และบริบทโลกจะมีลักษณะของการมีความผันผวน (Volatility) ความไม่

แน่นอน (Uncertainty) ความสลับซับซ้อน (Complexity) ความคลุมเครือ (Ambiguity) สูง หรือ VUCA World ส่งผลให้การพัฒนาประเทศไทยในระยะต่อไปจะมีความเสี่ยงและความท้าทายมากขึ้นกว่าที่ผ่านมาจากการเปลี่ยนแปลง สภาวะแวดล้อมในมิติต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว เกิดเป็นความปกติแบบใหม่ที่ทุกภาคส่วนต้องเร่งปรับตัวเพื่อรับมืออย่างมีประสิทธิภาพและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ส่งผลให้การพัฒนาประเทศไทยในระยะต่อไปจะมีความเสี่ยงและความท้าทายมากขึ้นกว่าที่ผ่านมา ดังนั้น เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนประเทศให้บรรลุผลสัมฤทธิ์และผลลัพธ์ตามเป้าหมายการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรมภายใต้แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของบริบทโลกสำนักงานฯ จึงมีข้อเสนอแนะการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐในระยะต่อไป ดังนี้ (1) บุคลากรของหน่วยงานของรัฐจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของแผน 3 ระดับ รวมถึงการถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ) โดยเฉพาะในส่วนของการจัดทำแผนระดับที่ 3 ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน ที่ไม่ใช่การดำเนินการที่มีลักษณะเป็นภารกิจปกติและมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานและการจัดทำโครงการที่จะสามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรมโดยทุกโครงการ/การดำเนินงานของทุกหน่วยงานของรัฐจะต้องเป็นการดำเนินงานที่สามารถส่งผลต่อการบรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติได้จริงบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ที่จะต้องมีการสนับสนุนเชิงวิชาการ ทั้งในส่วนของการข้อมูลเชิงสถิติ งานศึกษาวิจัยในการเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำโครงการ/การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องตามหลักการ XYZ ต่อไปพร้อมกับแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-19 พ.ศ. 2564 - 2565 และห่วงโซ่คุณค่าประเทศไทย (Final Value Chain Thailand) ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2563 นอกจากนี้ สำนักงบประมาณจะต้องใช้แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-19 พ.ศ. 2564 - 2565 และห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (Final Value Chain Thailand) เพื่อประกอบการพิจารณาการจัดสรรงบประมาณเพื่อการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอย่างสอดคล้องกัน โดยเฉพาะองค์ประกอบและปัจจัยของห่วงโซ่คุณค่าของเป้าหมายแผนแม่บทที่ยังไม่มีโครงการสำคัญรองรับ เพื่อให้กระบวนการงบประมาณในแต่ละปีงบประมาณมีความสอดคล้องทันการณ์และสะท้อนการมองเป้าหมายร่วมกันของหน่วยงานในการถ่ายทอดระดับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติไปยังเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติต่อไปตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) ประกอบกับหน่วยงานของรัฐต้องเร่งปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ความคิดที่ต้องมุ่งเน้นการมองเป้าหมายการพัฒนาร่วมกันมากกว่าการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเพียงตัวชี้วัดของหน่วยงานเท่านั้น รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดทำข้อมูลวิชาการสนับสนุนการจัดทำโครงการ/การดำเนินงานและการจัดทำนโยบาย โดยเฉพาะงานวิจัยและข้อมูลเชิงสถิติ ต้องศึกษาและทำความเข้าใจหลักการของแผน 3 ระดับ การแปลงยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติเป้าหมายการพัฒนา และห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (Final Value Chain Thailand) เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์หาช่องว่างการพัฒนาของประเทศ

ที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และการศึกษาวิจัยและการจัดเก็บข้อมูลที่จะสามารถเป็นข้อมูลประกอบการการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐได้ถูกต้องและสอดคล้องกับบริบทการพัฒนาประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป ทั้งนี้ การศึกษาวิจัยควรต้องสามารถให้ข้อเสนอแนะที่ระบุได้ถึงการปฏิบัติมากกว่าข้อเสนอเชิงนโยบายในภาพรวม (2) การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 16 ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นแผนในเชิงปฏิบัติที่มีการระบุการดำเนินงาน/โครงการที่ความชัดเจนตามภารกิจของหน่วยงานของรัฐที่สนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ 2 และยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างเป็นรูปธรรม (3) การใช้ระบบ eMENSCR เป็นระบบติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการในทุกระดับอย่างแท้จริง ซึ่งจะทำให้หน่วยงานของรัฐสามารถติดตามและประเมินผลโครงการ/การดำเนินงานและปรับแผนการดำเนินงานได้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติอันประกอบกับการมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมบูรณาการการดำเนินงานของทุกภาคส่วน อาทิ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและภาคประชาชน โดยกำหนดให้มีการถ่ายทอดแผนการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เกิดความคุ้มค่ามีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนไปสู่การบรรลุตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่งยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สถานการณ์บรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในระดับประเด็น

การประเมินผลความก้าวหน้าตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ 23 ประเด็น ประกอบด้วย เป้าหมายในระดับ ประเด็น 37 เป้าหมาย และเป้าหมายระดับแผน

แม่บทย่อย 140 เป้าหมายได้แสดงสถานะ การพัฒนาและความเสี่ยง/ความเป็นไปได้ในการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในปี 2565 แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ประกอบด้วย ระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นวิกฤต (สีแดง) ระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายระดับเสี่ยง (สีส้ม) ระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมาย (สีเหลือง) และระดับบรรลุค่าเป้าหมาย (สีเขียว) โดยในส่วนของเป้าหมายระดับประเด็น พบว่า สถานการณ์ในการบรรลุเป้าหมายมีการพัฒนาในทิศทางที่ดีขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2562 โดยมีการปรับเปลี่ยนสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายจากระดับเสี่ยง (สีส้ม) มาเป็นระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมาย (สีเหลือง) และระดับบรรลุค่าเป้าหมาย (สีเขียว) โดยในปี 2563 มี 7 เป้าประเด็นของแผนแม่บทที่มีสถานการณ์ดำเนินการในทิศทางที่ดีขึ้น ได้แก่ ประเด็น (5) การท่องเที่ยว ประเด็น (6) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ ประเด็น (13) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ประเด็น (14) ศักยภาพการกีฬา ประเด็น (15) พลังทางสังคม ประเด็น (19) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ และประเด็น (20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ ทั้งนี้ มีเป้าประเด็นจำนวน 3 เป้าประเด็น ได้แก่ ประเด็น (3) การเกษตร ประเด็น (4) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต และประเด็น (17) ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคมที่มีสถานการณ์ห่างจากค่าเป้าหมายเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยมีเป้าหมายระดับประเด็นที่บรรลุตามค่าเป้าหมายที่กำหนดในปี 2565 แล้ว (สีแดงสถานะ สีเขียว) จำนวน 7 เป้าหมาย ประกอบด้วย (1) เป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น (7) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล เป้าหมายความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศดีขึ้น (2) แผนแม่บท ประเด็น (9) เขตเศรษฐกิจพิเศษ เป้าหมายการลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดได้รับการยกระดับ (3) แผนแม่บท ประเด็น (13) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี เป้าหมายคนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น (4) แผนแม่บท ประเด็น (14) ศักยภาพการกีฬา เป้าหมายคนไทยมีสุขภาพดีขึ้น มีน้ำใจนักกีฬา และมีวินัยเคารพกฎกติกามากขึ้นด้วยกีฬา (5) แผนแม่บท ประเด็น (15) พลังทางสังคม เป้าหมายทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น (6) แผนแม่บท ประเด็น (18) การเติบโตอย่างยั่งยืน เป้าหมายสภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน และ (7) แผนแม่บท ประเด็น (20) เป้าหมายภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพด้วยการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

ประเด็นท้าทายของการดำเนินงานที่ผ่านมา หน่วยงานภาครัฐได้ดำเนินโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง 12 ด้าน พร้อมกับได้รายงานผลการดำเนินงานผ่านระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติโดยได้ระบุปัญหา อุปสรรค และความท้าทายในการดำเนินโครงการและกิจกรรมตามแผนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การขับเคลื่อนการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศยังไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เห็นเป็นรูปธรรม โดยประเด็นปัญหาที่พบส่วนใหญ่ ได้แก่ (1) การสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับหน่วยงานผู้รับผิดชอบ ให้ทราบถึงเจตนารมณ์สาระสำคัญที่แท้จริงของกิจกรรมตามที่ระบุไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ (2) ความชัดเจนของเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนการ

ปฏิรูปประเทศ ทำให้เห็นถึงเป้าหมายที่เป็นรูปธรรมเดียวกันและสามารถประเมินและวัดผลความสำเร็จได้อย่างแท้จริง (3) กิจกรรมตามแผนการปฏิรูปประเทศมีความซ้ำซ้อนกับภารกิจปกติของหน่วยงาน ทำให้การปฏิรูป ประเทศไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนได้อย่างแท้จริง (4) การบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงและส่งผลต่อการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งได้นำประเด็นปัญหาอุปสรรคดังกล่าว มาใช้ในการกำหนดแนวทางในการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) โดยมุ่งเน้นเฉพาะกิจกรรม ปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) และให้ความสำคัญ กับการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามกิจกรรมดังกล่าวในทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดการบรรลุเป้าหมายของ แผนการปฏิรูปประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

การปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2562 เห็นชอบ ให้มีการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดประเด็นในการปรับปรุงไว้ 6 ประเด็น ได้แก่ (1) การกำหนด เป้าหมายและตัวชี้วัดในระดับแผนให้ชัดเจน สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม (2) การปรับตัดกิจกรรม ที่เข้าข่ายเป็นภารกิจปกติของหน่วยงานและคัดเลือกเฉพาะกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิด การเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) (3) การทบทวนกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ โดยคัดเลือกเฉพาะกฎหมายที่มีความสำคัญ รวมทั้งจัดลำดับความสำคัญของการเสนอกฎหมาย (4) การทบทวนข้อเสนอในการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 2 มกราคม 2562 (5) ปรับปรุงชื่อหน่วยงานผู้รับผิดชอบให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง โดยให้ระบุหน่วยงานรับผิดชอบหลัก/รอง ที่ชัดเจน และ (6) ปรับเค้าโครงของแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านให้เป็นรูปแบบเดียวกัน โดยคณะกรรมการปฏิรูปประเทศและสำนักงานฯ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนและกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามมาตรา 11 ของพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2560 ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณา ให้ความเห็นชอบ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) แล้วเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2563 ขณะนี้อยู่ ระหว่างนำเสนอรายงานต่อรัฐสภาเพื่อทราบ โดยจะได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและใช้บังคับต่อไป การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศในระยะต่อไป เพื่อให้การปฏิรูปประเทศบรรลุผลสัมฤทธิ์ได้ตามเป้าประสงค์ ภายในกรอบระยะเวลาของกฎหมายซึ่งกำหนดเวลาสิ้นสุดไว้ในปี 2565 นับจากนี้ไปอีก 2 ปีข้างหน้าจะมุ่งเน้น โดยให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ หรือที่เรียกว่ากิจกรรม Big Rock ที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) โดยขอให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบรับเรื่องและประเด็นปฏิรูปอื่น ๆ ของแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมที่ไม่ได้นำมา กำหนด เป็นกิจกรรม Big Rock ไปดำเนินงานเป็นภารกิจปกติของหน่วยงานคู่ขนานกันไป เพื่อให้การขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศบรรลุได้ตามเป้าหมายอันพึงประสงค์ตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด โดย

มีแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) เป็นกรอบแนวทางเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผล และมีแผนขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock เป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายและระยะเวลาที่กำหนด ทำให้เห็นถึง ความก้าวหน้าและความสำเร็จของแต่ละกิจกรรม Big Rock ไปจนถึง บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของประเด็นการปฏิรูปประเทศต่อไป

ดังนั้นจากการประเมินผลการพัฒนาในระดับภาพรวมของยุทธศาสตร์ชาติ ในปี 2563 พบว่าประเทศไทยมีแนวโน้มที่ดีขึ้นในหลายมิติ อาทิ คนไทยมีคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จากความก้าวหน้าการพัฒนามนุษย์ที่ปรับตัวดีขึ้น ปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติมีทิศทางที่ดีขึ้น ยังมีประเด็นท้าทายจากบริบทของโลก ที่ส่งผลกระทบต่อบริบทการพัฒนาประเทศที่สำคัญคือ สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยในวงกว้างในหลายมิติไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และโดยเฉพาะปัญหาด้านสาธารณสุขรวมถึงวิถีการดำรงชีวิตของคนในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก รวมถึงแผนการปฏิรูปประเทศประจำปี 2563 จะเห็นได้ว่ามีแนวโน้มที่ดีขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2562 หน่วยงานภาครัฐได้ดำเนินโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศ การปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ ให้มีการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งก็จะเห็นว่าการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์ชาติจากการประเมินผลการทำงานของ รัฐก็สามารถตอบสนองความของประชาชนได้

สรุป

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560 ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่งยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ได้แก่

1. การรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อสร้างเสริมความสงบเรียบร้อยและสันติสุขให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติ
2. การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง
3. การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ
4. การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติรวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ เพื่อสร้างเสริมความสงบสุข สันติสุข ความมั่นคงและความเจริญ ก้าวหน้า ให้กับประเทศชาติ ภูมิภาค และโลก อย่างยั่งยืน
5. การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้กลไกสำคัญต่าง ๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ได้แก่

1. การเกษตรสร้างมูลค่า ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร
2. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยสร้าง

อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต 3. สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับและเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง

4. โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก ครอบคลุมถึงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ 5. พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ 1. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ 2. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย 3. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา 4. การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย 5. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจสติปัญญา และสังคม 6. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 7. การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ได้แก่ 1. การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ 2. การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี 3. การเสริมสร้างพลังทางสังคม 4. การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ได้แก่ 1. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว 2. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล 3. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ 4. พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง 5. พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 6. ยกระดับกระบวนการกำหนดอนาคตประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ได้แก่ 1. ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส 2. ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุก ระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ 3. ภาครัฐมีขนาดเล็กกะทัดรัด เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ 4. ภาครัฐมีความทันสมัย 5. บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกมีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ 6. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัย ยุติธรรมและประพฤติชอบ 7. กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น 8. กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค และ 23 แผน

แม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ได้แก่ 1. ความมั่นคง 2. การต่างประเทศ 3. การพัฒนาการเกษตร 4. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต 5. การท่องเที่ยว 6. พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ 7. โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์และดิจิทัล 8. ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ 9. เขตเศรษฐกิจ พิเศษ 10. การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม 11. ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต 12. การพัฒนาการ เรียนรู้ 13. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี 14. ศักยภาพการกีฬา 15. พลังทางสังคม 16. เศรษฐกิจฐาน ราก 17. ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม 18. การเติบโตอย่างยั่งยืน 19. การบริหารจัดการน้ำทั้ง ระบบ 20. การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ 21. การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ 22. กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม 23. การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

ภาพรวมแผนการปฏิรูปประเทศสามารถบรรลุเป้าหมายประจำปี 2563 การปรับปรุงแผนการปฏิรูป ประเทศ ให้มีการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ จากการประเมินผลการพัฒนาในระดับภาพรวมของยุทธศาสตร์ชาติ ในปี 2563 พบว่า ประเทศไทยมีแนวโน้มที่ดีขึ้นในหลายมิติ อาทิ คนไทยมีคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จาก ความก้าวหน้าการพัฒนามนุษย์ที่ปรับตัวดีขึ้น ปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติมีทิศทางที่ดีขึ้น

ดังนั้น การพัฒนาประเทศตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภาครัฐให้ความสำคัญใน การพัฒนาประเทศในระยะยาว โดยมีการนำแผนบูรณาการหลายแผนนำมาปฏิบัติร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี, แผนปฏิรูปประเทศ, แผนพัฒนาไทย แลนด์ 4.0 ทุกแผนการพัฒนาของรัฐบาลย่อมมีการความเชื่อมโยงกันในการปฏิบัติที่นำมาปรับใช้ร่วมกัน และ ท้ายสุดการบริหารงานของภาครัฐตามแผนทุกยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศจะเกิดประโยชน์สูงสุดก็ต่อเมื่อ ประชาชนได้รับประโยชน์ในการนำทุกแผนงานไปใช้ได้อย่างเต็มศักยภาพ

เอกสารอ้างอิง

- มหาวิทยาลัยทักษิณ. (2562). ยุทธศาสตร์ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580). ออนไลน์. สืบค้น 17 มิถุนายน 2564, แหล่งที่มา: http://planning.tsu.ac.th/main/files_sec/201.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). รายงานสรุปผลการดำเนินการตาม แผนปฏิรูปประเทศประจำปี 2563. ออนไลน์. สืบค้น 17 มิถุนายน 2564. แหล่งที่มา: [http://nsdc.nesdc.go.th/wp-content/uploads/2021/02/CR2563_forWeb_220264 .pdf](http://nsdc.nesdc.go.th/wp-content/uploads/2021/02/CR2563_forWeb_220264.pdf)
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). รายงานสรุปผลการดำเนินการตาม ยุทธศาสตร์ชาติประจำปี 2563. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ.

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน.(2561). *Digital Transformation*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงพลังงาน.

สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ (ฉบับย่อ)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

The world bank. (2560). *การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาประเทศไทยอย่างเป็นระบบ: กลับสู่เส้นทางและฟื้นฟูการเติบโต*. กรุงเทพมหานคร: The world bank .